

מזל טוב!

משנהו — אלא מעבר מחלק אחד לחלק שני של אותו הדבר. מעבר כזה אינו חייב לגרור אחריו הרג גשה של אשמה או יסורים נפשיים.

חוק השבות, המקנה לאותו איש את הזכות האוטומטית לחזור לישראל כשהיה לו חשק לכך — למשל, כאשר גברברים גרמניים או בריטיים מציינים על בית-הכנסת שלו — עוזר גם הוא לטשטש את מהות מעשהו ולהשכיח מלבו כי אכן הוא נוטש את הארץ לצמיתות.

אין זה ענין של אידיאולוגיה מופשטת. זוהי מציאות חברתית, המספיעה על חיי הפרט והכרתו.

★ ★ ★

בשנים האחרונות היתה עליה רבה בדרך כלל מן הירידה. אולם אסור שי עובדה זו תעלים את הסכנה הטמונה במצב הקיים. מצב הקיים בשנה החמישית, או אפילו העשירית, להקמת המדינה, אינו ערוי בה למציאות שתהיה קיימת בשנת ה-50 או ה-100.

תחת להסתכל בסטטיסטיקה של השנים האחרונות, מוטב להסתכל בסטטיסטיקה של מלפני אלפיים שנה. גם אז היתה קיימת האידיאולוגיה של שויון היהודים באשר הם.

התוצאה היתה שכאותם הימים התדלדל הישוב היהודי בארץ-ישי ראל מדור לדור — וגדלה הפוזרה היהודית בחוץ לארץ משנה לשנה. גם בתקופה בה עוד התקיימה מדינה יהודית בארץ — בתקופות הזוהר של החשמונאים וממלכת הורדוס — התרכז חלק גדול והולך של יהודי העולם בארץ-חוץ.

שהרי אם היו כולם יהודים טובים, ולא היה הבדל לאומי בין יהודי ליהודי — כדאי היה לפרט לחיות במקום הנות ביותר. ואם החיים באלכסנדריה המטרופוליטנית או בבבל הקוסמופוליטית היו נוחים מן החיים בירושלים הפרובינציאלית, מה הפי ריע ליהודי הטוב מירושלים להגר לשם, ולשלוח מדי פעם תרומה לבית-המקדש?

בשבוע שעבר הודלקו בבתי ישראל גרות חנוכה, לזכר המרד הגדול שהתחולל בארץ נגד העריצות הדתית היוונית. המכבים נעזרו במאבק זה על ידי גורמים רבים, כרתו אפילו ברית עם הערבים של פטרה. אולם בשום מקום לא נאמר כי הפזורה היהודית האדירה עשתה משהו לעזור להם במלחמתם. כאשר הרימו הקנאים את נס המרד נגד רומא, כבר ישב הרוב המכריע של היהודים בארצות הפזורה, כולל רומא עצמה. אולם יהודים טובים אלה לא נקפו אצבע כדי לעזור למרד בארץ. המרידות שפרצו מדי פעם בארצות שונות, כגון מצריים וקירנא איקה, נבעו מנסיבות מקומיות ולא תואמו עם המרידות בארץ.

אם היחסים בין ארץ-ישראל ויהודי העולם היו אז רחוב דרן מיטרי, הרי עיקר התנועה התי נחלה בו בכיוון מן הארץ אל הנכר.

★ ★ ★

הו לקח חשוב, והוא מחייב להסיק בעוד מועד מסקנות ברורות.

אין טעם למנוע את נשואי-המספרות בכח. במקרים המעטים שנשואין אלה כרוכים ביה אהבה אמיתית, נאחל לזוגות "מזל טוב" במקרים הרבים האחרים, לא נוכל אלא למי שוך בכתפיו. אין טעם להחזיק משהו בכוח.

אולם נטפלאנא בשרשים הרחוביים והחביתיים של מגפה זו — שהם גם השרשים של כמה מחלות אחרות.

אל נחבל בויקה הטבעית הקיימת בין ישראל ובין יהודי העולם — זיקה דריסטי-רית וחוביבת.

אולם נתווה נא קו ברור בין זיקה זו לבין התודעה הלאומית הבריאה —

תודעה לאומית עברית, המת יחסת לאומה העברית השוכנת בארץ-ישראל, אשר לישום יהודי בעולם אין חלק בה, כל עוד אין הוא מצטרף אליה כגופו כאן.

במקום שתודעה לאומית זו קיימת, לא ייתכן מגיפה של נשואי-ירידה יהודיים.

בכל לבם כי אפשר להיות יהודים טובים — ואכן, גם ציונים טובים — בקאנאדה ובאוסטרליה ובפרו. נשואי-המספרות הם תופעה חמורה בפני עצמה — כאשר הם מורידים מן הארץ מדי שנה מאות צעירות וצעירים ישראלים מיטב הנוער. אולם הם תופעה חמורה שב-עתיים כאשר הם מהחים סימפטום לנטיה כללית יותר — נכונותה של שיכבה רחבה של צברים לצאת את הארץ.

זוהי תופעה החייבת לזרוע דאגה עמוקה בלבם של ציונים ונענים כאחד. כי כאן המדובר בצעירים שהיו צריכים להיות בעלי תודעה מולדתית, צעירים שהיו צריכים

התנאים של זכיון זה הם אגדתיים. בחלו-מותיו הורודים ביותר לא היה בעלה-הון זר יכול לתאר לעצמו תנאים טובים יותר להש-קעה כדאית.

לא נדון כאן אם תנאים אלה היו מוצי-דקים בנסיבות המיוחדות. הדבר מוטל בספק חמור, אך בירורו מחייב מאמר כללי מקיף. מה שחשוב לנו במקשר זה הוא רק צד אחד:

אילו לא היה המדובר במשפחת רוטשילד, אלא במשפחת רוקפלר או קרופ או אונאסיס — היתה קמה בארץ זעקה גדולה.

המתנה הלאומי המקצועי היה זועק מרה על מסירת המולדת הקדושה לידי זרים

נישואי-הירידה של ז'וזיין אינדיק — מה גרם למגיפה?

להיות קשורים לאדמת הארץ כי שרשים עמוקים. מה מנע את צמיחתם של שרשים אלה? מה חיבל בתודעה המולדתית החד-משמעית חסרי-מצפון?

★ ★ ★

צד רפתי הנופש את אדמת צרפת כדי להתחיל בחיים חדשים בארצות-הברית, יודע שהוא עובר גבול חד. אתמול היה צרפתי. היום הוא אמריקאי.

גרמני מתגר לקאנאדה יודע שהוא צועד צעד גורלי. הוא יוצא מאומה אחת ומצטרף לאומה אחרת.

אולם ישראלי הפורש למעשה מן האומה העברית והנוטש את אדמת ארץ-ישראל לצד מיתות, כדי להצטרף לאומה האמריקאית ולהוליד את בניו על אדמת אמריקה, אינו עובר שום גבול דרמטי, חד וחותר. האידי-אולוגיה הרשמית הכינה לו מסדרון חמים ונוח.

הוא יוצא מדינת היהודים ומן החלק הישראלי של האומה היהודית, ומצטרף ל-חלק אחר של האומה היהודית, אשר גם לה בעלות על מדינת היהודים.

אין זה מעבר חד מדבר אחד ל-

וערלים. המחנה הסוציאליסטי המקצועי היה מרעיש את עולמות המחר על הפקרת הרכוש הלאומי לידי קאפיטליסטים רודפי-בצע וי-חסרי-מצפון.

אולם הפעם לא זעקו לא הפטריוטים ולא הפרוליטרים. כי הרוטשילדים הם יהודים טובים, הם "משלנו". ומסירת זכיון ממלכתית ליהודי אינו יכול להיות חטא לאומי — אפילו היהודי הוא אורח חוץ, המשקיע את כספו בחוץ ומשתתף בבנין משק זר.

★ ★ ★

האידיאולוגים המטיפים בהתרגשות כה רבה לתיאוריה שיהודי כל העולם הם אומה אחת, תהיה אורחונתם כאשר תהיה, חושבים רק על צד אחד של המטבע — על המטבע המתגלגל לעבר ישראל.

הם מטיפים ללאומיות יהודית מכיון שהם מקחים כי הדבר ימריץ יהודים לעלות לישי-ראל, או להעלות הגה חלק מכספם.

אין הם תופסים כי רחוב זה הוא דריסמטרי. בחסות אותה תיאוריה יפה, זורמים זרמי אדם וכסף ללא הרף מישראל אל הפזורה. לא רק נשואי-הירידה — גם הירידה סתם לא היתה אפשרית לולא האמינו היהודים

מבוקש: מיליונר זר. מראה חיצוני — לא חשוב. מכונית — דגם חדיש. מצב כלכלי — ממוצע ומעלה. גיל — כל גיל. סימנים מיוחדים — מספרות זר בעל-תוקף.

כפי שמסתבר מסידרת-הגילויים המתפר-סמת בעתון זה, תלוי שלט מעין זה לנגד עיני-רוחן של תשע מכל עשר נערות ישר-אליות ילדות-הארץ.

אולם אם נתבונן שנית במודעה, נבחין שחסר בה פרט אחד. לא היה צורך לרשום אותה, כי הוא מובן מאליו. אולם זה הפרט הקבוע: הדת — יהודית.

★ ★ ★

מה היה קורה אילו היו, חס ושלום, כל היהודים בעולם נשואים?

האם ציירות-התיירים כבר של מלון דן היו מתלבשות על תייר אמריקאי קאתולי ממוצא אירי? או על דרום-אפריקאי לותראני ממוצא הולנדי? או על יפאני המאמין בדת השינטו?

חוץ ממקרים נדירים שר אהבה אמיתית, התשובה תהיה בכל הדי מקרים: לא.

כי נישואין לאמריקאי נוצרי או לתורכי מוסלמי פירושים: ירידה. בלי כהל ושרק. וירידה כזאת, דעת החברה תהיה נגדה. העתונים יגנו אותה. הורים וידידים יראו אותה בעין זועמת.

בקיצור: נשואין כאלה לא יהיו דבר שי באופנה.

ורבר שאינו באופנה, שוב לא יתפשט לממדים שר מגיפה חבי רתית.

★ ★ ★

לא כן הוא לגבי אמריקאי או דרום-אפריקאי או נוצאלי בן דת משה. כשהחתן המאושר הוא יהודי, אין הכלה יכולה להיות כוגדת הי נישואת את נחלת אבותיה.

היא תגור בהאוסטון, טכסאס. לדיה ישי רתו בחיל-המארינס של ארצות-הברית, ולי-עולם לא ישרתו בצה"ל. בעלה יעשיר את המשק האמריקאי ולעולם לא ישלם מסים לאוצר הישראלי (אם כי אולי יורוק לו כמה פירוים בצורת תרומה למגבית).

מכל הבחינות המעשיות, זוהי ירידה שלמה ומוחלטת.

אולם מבחינה פסיכולוגית, מבחינת דעת-הקהל, אין זו ירידה כלל. כי גם הכלה וגם הוריה למדו בבית-הספר כי היהודי מהאוס-טון והיהודי מהרצליה שייכים לאומה אחת. **ואם גם החתן וגם הכלה שייכים לאומה אומה, איך יכול להיות חטא לאומי בנשואין כאלה?**

★ ★ ★

ה העוקץ של כל התופעה. לולא צד זה, אי-אפשר היה להבינה. היא פשוט לא היתה אפשרית.

התייר היורד ממרגות דן או הניגש לי נערה ברחבת-הריקודים של אכדיה מצוידת בכל האבזורים הרצויים של הור: חליפה התפורה היטב, נימוסים מערביים, מכונית מצוחצחת, מספרות ירוק. אולם נוסף על כל אלה הוא גם "אחד משלנו".

זה הפרט המאפשר ירידה כמצי פון שקמ. המטשטש את השיליה העמוקה בתופעה החברתית. המקל על מאות צעירות מדי שנה לנפנף שלום לחוף הארץ — אותו חוף אשר אביה או סבה ניפנפו לו שלום כבואן, כשרמעות גיל וחרדת-קירי דש חונקות את גרונו.

אם הנשואין ההמוניים זורים, כאשר הם זרים, ללא אהבה וללא זיקה אמיתית, הם חטא לאומי ואנושי — הרי זה השער אשר חוטאת תבואת בו.

★ ★ ★

לא מכבר העניקה ממשלת ישראל זכיון מיוחד-במינו למשפחת רוטשילד, בקשר עם ציוני-הנפט בנגב.